Ն. 4675 — 1881 ՅՈՒՆԻՍ 20 ՃԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — 22 ԻՍ ՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼՈՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 2 ՃԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 4675

ՏԻԱԳԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Գիր սենէ մէճիտիյէ 7
Ալթը այ „ 4
Իւչ „ „ 2

Գիր նիւսխէ 20 փարա։

Թաշրալար իչին
Գիր սենէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ „ 5
Թսանթա իւճրէթի պէզէ այիտ տիր։

20 ՓԱՐԱ.

Մասնաղատեալ Աշխարհ

ՄԻԱՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

ՍԱՀՄԱՆԱԳԻՐ

Պերլինեի տէֆթէրիչին սաթըրը 3 ղ.
Լոնտոնի „ „ „ 2 ղ.
Իւչիւնճիւ „ „ „ 1 ղ.

Իրան սըրասընա գոնուլմասընա իլա նաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնգիչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

20 ՓԱՐԱ.

ՀԱՅԻՐԱՆ 2.

ՇԱԲԱԹ 20

ԻԼԱՆ

Պու հաֆթանըն սալը վէ չարշամպա կիւնլէրինին, եանի 4671 վէ 4672 նիւսխէլէրիմիզ բօսթա իչին էքսիլմիշ օլմուշտուրունատան, քէնտիլէրէ լիւզումու օլմասան զաթլարը, ծնլարտան կէրի վիրէրէք, եէրինէ եէնի նիւսխէ, վէ եախօտ եէկիրմիշէր բարեը ալմագլըղա հիմմէթլէրինի ըէճա իթտիկիմիզ միսիլու, թաշրատա պուլունան զոթլարը տախի աֆվ իթմէլէրինի ըէճա իթտիկիմիզէ պէրապէր, շայէտ կէլէճէք սալը կիւնիւնէ գատար, մէզքիւր նիւսխէլէրտէն, իգթիզա իթտիկի գատար կէրի վիրիլմէսիկի թագտիրտէ, խուսուսէնէ եէնիտէն տիզտիրիպ վէ թսաղ իթարէրէք, հէր հալտէ կէօնտէրէճէկիմիզի պէեան իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱՍԻԱՆԻ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 1 յուլիս

Տէրիսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Թիսս, Մ. Տիֆօրուն վէ Ֆաթիլյա միւնհալ դարմը օլան վէ գայրը հաեաթ իւզրէ պուլունան մէճլիսի աեան ազալըղնա նամզէտ մոգամընտա թագտիմ օլունմուշ սուր։

Աթինա, 1 յուլիս

Եունան հիւսեիմէթի, թէքմիլ խաթթ հուսուստ վէ պայլընա Արթաեա էն եազըն օլան նօգթալար իւզերինէ ասքէր թօբլամասընա քէմալի կէրմի իւզրէ տէվամ իտիեօր։

Բունթանըն թախլիեէսինէ պաշլանըլմըշ տըր։

Թահտիսի հուսուստ գոմիսէրլէրի, տիւն իրիս նամ վաբոր իլէ Բրէվէզաեա վասըլ օլմուշլար տըր, վէ անտէն տախի տէրհալ Արթաեա կէթմիշլէր տիր։

Ժէնէրալ Սաբունչաքի, միրալայ Գոքտէս, վէ եիւզ պաշը Գոնթանթինէտէս Արթաեա գատար էվրօբա մուխախասլարընա պէրլիքտէ կիտէճէքլէր տիր։ Միւմանլէյհիմ մուխախասլար, կէլէճէք սալը կիւնիւնէ գատար ումուրը մէմուրէլէրինէ պաշլաեաճաղլար տըր։

Եունան իսթիրա գոմիսիոնու ըէյիսի պին պաշը Մէթաղասս, վէ Ֆրանսըզ պաշ մուխախասը միրալայ Միօթ, տիւն Բիրէաեա վասըլ օլմուշլար տըր։

Օրատան տախի եարըն Անինսեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտիճէքլէր տիր։

Եունանիսթանըն զարպ ֆըրգաի ասքէրիեէսի, ժէնէրալ Սուչօնուն թահթը գոմանտասընա օլտուղու հալտ, Անինսեա պուլունմագտա տըր։

Գրալ խանէտանը, Թաթօյտաքի եազլըզ սէրաեընա կիթմէք իւզրէ, կէլէճէք հաֆթա Ֆալէրտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Թէքմին իտիլտիկինէ նէզարէն, թէրք օլունան արազինին իլք դըսմընըն Եունան ասքէրի թարաֆընտան սօնրա, դրալ հազրէթլէրի, քէնտի մէվճուտիէթինէ մուհաֆազայի ասայիշ եարտըմ իթմէք իւզրէ, արազիյի մէզքիւրէեէ կիտէճէք տիր։

Ֆալէրտէ տէմիր ամթմիշ օլան Ռուս տոնանմասը, Ամալար տէնիզինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշտիր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Տիւն, էօյլէտէն սօնրա, պօրսամըզ էքէյիճէ խահիշ իչինտէ օլուպ, բէք չօգ սաթըշլար վուգու պուլմուշ, վէ պիր գաչ տաղրդա իչինտէ, էսհամը ումումիեէ 18. 15 բարատան 17. 34 բարաեա տիշմիշ, վէ ագշամ 17. 39 բարատա գաբանմըշ տըր։ Պու թէնէզզիւլէ սեպեպ, Բարիս պօրսասընտա, վքիտասիօն իճրասընտա միշքիւլաթ հուսուսլէ կէլմէսի կէօսթէրիլմէքտէ տիր։

Պու կիւն պօրսամըզ 17. 38 բարատա աշըրպ, էօյլէ բատտէլէրինտէ 17. 36 բարատա պուլունմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Պու կիւնքի Ֆար տիւ Պօսֆօրուն թէէմին իթտիկինէ կէօրէ, տիվանը թէմեիզ տիւնատէն պէրու մալիմ օլան մաղնուն ալէյհիմիւն տավասը.յա մէշղուլ օլուպ, գարարընը էօնիւմիւզ պտէքի հաֆթանըն իլք կիւնլէրինատէ վիրէճէք տիր։

—

Արթանըն թախլիեէսի խիթամ պուլարագ, էվրագը ըէսմիեէ Եունեաեա նագլ օլունմուշ, վէ գօմիսէրլէր Գօրֆուեա ազիմէթ իւզրէ պուլունմուշլար տըր։ Աթինա զաղէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի գոմիսէրլէր մանեէթինէ պիր հարպ սէֆինէսիյլէ, պիր վաբոր թայեին իտէճէք իմիշ։

—

Տէվլէթի Ալիեէ իլէ, Ավթրիա տէմիր եօլլարընըն պիրլէշտիրիլմէսի իչին թէրթիպ օլունան բըլան, Պապը Ալի թարաֆընտան թատիգ օլունմուշ օլտուղունատան, եարբըմասը յապըմ կէլէն եօլլարըն ինչաթընըն, Պ. Հիրշ հէվալէսի հիւքիւմէթի Օսմանիեէ թարաֆընտան արզու օլունուր իսէ, Ավթրիա տէվլէթինին պու պապտէ թէվսիյէ իտէճէկի պան օլունմագտա տըր։ Պու մէսէլէ եազընտա մէճլիսի վիւքէլտատա թահթը թէզէքքիւրէ պլընճաղ տըր։

—

Եունանիսթանա թէրք օլունան արազիտէ ասքին եէհուտիլէրին, շիմոիտէն, պաշղա մահէլլէրէ հիճրէթ իմմէկէ պաշլամըշ օլտուղլարընը Վաղրթ եազրեօր։

—

Ֆրանսա Տէրիսաատէթ սէֆիրի օլուպ, մէէզունէն Բարիսէ կիթմիշ օլան Մ. Թիսս ալաֆ. յունիսին եիկիրմի սէքիզինտէ Բարիսէ մուվասէլէթ իտիպ, ըէյլիսի ճիւմհուր իլէ կէօրիշմիշ տիր։

Միշարիլէյհ, էանաի սէյեահաթընտա Ամինսեա օղրսեբպ, Եունան գըրալընը զիեարէթլէ, իլքի սաամ գատար միւլադաթ իթմիշտիր։

—

Եունան ասաքիրի նիզամիեէսինտէն օն պէշ քիշի վէթանլարընտան ֆիրար իլէ, Բրէվէզասա հիւքիւմէթի Սէնիյյէ մէմուրլարընա իլթիճա իթմիշ օլտուղլարընտան, հագգլարընա նէ կէօնա մուամէլէ օլունմասը լազըմ կէլէճէկինէ տայիր, Բրէվէզա հիւքիւմէթի մահէլլեեսի թարաֆընտան Պապը Ալիտէն թալիմաթ իսթէնիրմիշ տիր։

—

Ալէգօ բաշանըն, պիւյիւք պիր Պուլկարիսթան թէշքիլի իչին ժէնէրալ Ինեաթիէֆ թարաֆընտան Ռուսիաեա տավէթ օլունտուղունու, Թակպլաթտան ալարագ պուրա զաղէթալարը եազմըշլար իսի։ Վաղրթ պու կիւնքի Նիւսխէսինատէ, Ալէգօ բաշանըն Ռումէլիի Շարգի վալիսի սրֆաթը.յա Բէթէրոպուրկա կիթմէսի միւմքիւն օլմասընը պէեան իտիեօր։

—

Ֆիլիպէտէն յունիս 30 թարիխիլէ Լա Թիւրքիեէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Տիւն կիճէ Սէլանիք վիլաեէթինտէն կէլէն պիր ֆըրգա հայտուտ Պէյօվա օրման միւտիրի իլէ թէրճէմանընը տաղա գաչըրմըշ տըր։

«Միւմանիէյհիմիւն պէօյլէ տաղա գաչըրըլմասը, մէզքիւր օրմանընն իչէտիլմէսինէ տայիր պիր ինթիգամը շամսիտէն իլէրի կէլմիշ օլտուղու դանն օլունուր։

«Շարգի Ռումէլի հիւքիւմէթի, պունլարընը թէագիպլինէ, պիր պէօիւք ժանտարմա ասքէրի կէօնտէրմիշ տիր։»

Մէզքիւր հայտուտ ֆըրգասընըն, միւմանիէյհիմիւն թախլիէյի սէպիլէրի իչին, պէշ պին Օսմանը լիրասը թալէպ իթմէքտէ իտուկինի թէրճէմանը Հագգգաթ եազըեօր։

—

Իթալիա տէվլէթինին Բալէրմօ նամ հարպ սէֆինէսիյլէ տիկէր պիր սէֆինէսի, վէ Ավթրիանըն Լոյտ վէ Գոսթօզ նամ սէֆինէլէրի Բակիւզա լիմանընա միւվասըլէթ իթտիքլէրի կիպի, այիր պաղը սէֆինէլէր տախի մահէլի մէզքիւրէ ազիմէթ իտէճէքլէր իմիշ։

—

Պուլկարիսթան էհալիսինտէն պիր չօղ լարընըն նիզամնամէի էսասլարը հէգգ իթմէք իւզրէ եէմին իթմիշ օլտուղլարընը, Վաղրթ խապէր վիրիեօր։

—

Ֆրանսատաքի թահվիլաթը Օսմանիեէ համիլէրինին վէքիլի Մ. Վայֆրէյ, Պէրլինէ կիտիպ սէնէտատը Օսմանիեէ տուհապչյա միւզաքէրէ իթտիքտէն սօնրա, Վիէննաեա կիտէճէք վէ օրատա պուլունան Օսմանլը տաեինլէրիյլէ միւզաքէրա.թա կիրիշէճէք իմիշ։

Վաղրթատա օղունտուղունա կէօրէ, Ավթրիա տէվլէթի Պապը Ալիեէ պիր նոթա կէօնտէրիպ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսատա պուլունան սէնէտատը Օսմանիեէ համիլէրիյլէ միւզաքէրա թա կիրիշիլմէք, Ավթրիա սէնէտատը Օսմանիեէ համիլէրի թարաֆընտան տա վէքիլ ճէպպ օլունմասը լազըմ կէլմէսինի պիլտիրմիշ, վէ Բարիստէքի համիլլէր հագգընտա իթթիխաղ օլունան ուսուլ վէճճէլէ, Վիէննա պանգալարընտան պիր իբիսինին, պու մէմուրիեէթէ թայեին օլունմասընը, վէ օնլար տախի գոմիթէէլէր թէշքիլ իտիպ վէքիլլէր ինթիխապ իթմէլէրինի իլավէթէն թալէպ իթմիշ տիր։

—

Բրէնս ժան Կիգանընը, Ռումանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Տէրիսաատէթ սէֆարէթինէ թայեին օլունաճաղը շայեասը թագվիյէթ պուլմագտա տըր։ Միւմանիէյհ էվվէլճէ պու մէմուրիեէթին գապուլինէ մուխալիֆէթ իթմիշ իսէ տէ, շիմոի գապուլէ մէյեալ պուլունմագտա տըր։

—

Թէրճէմանը Հագգգաթտա օգունտուղունա կէօրէ, ճէնէրալ Մէքեան սուլթան Ապտիւլ Ազիզ խանընը գաթիլլէրի հագգընտա հէյեէթի իթհամիեէ թահաֆընտան գալէմէ աբնան մուզակէրա իլէ, իթհամնամէ վէ մէրգուման հագգլարընտա վիրիլէն հիւքմիէր, մէհքէմէի թէմեիզ թարաֆընտան թէագիպ ու թէմեիզ օլունտուգտան սօնրա, այնէն վէ քէմամիյլէ նէզր օլունաճագ իմիշ։

—

Պապը Ալի իլէ Եունանիսթան տէվլէթի արասընտա ագտ օլունաճագ օլան մուգավէլէնամէ, կէչէն բէնչէնպիհ կիւնիւ իմզալանաճագ իտի իսէ տէ, Եունան սէֆիրի Մ. Դունտուրիսթի թարաֆընտան խարիճիեէ նամ պարագրաֆ մը տրուելու համար, Ավթրիա սէֆիրի Մ. Զանդօֆի եազըլան ճէվապնամէսէն, գօնիմուն, քէնտիսինէ այիտ օրմանան իշլէրէ միւտախէլէ իթմէք իսթէմէմիկինի վէ Ռուսիա հիւքիւմէթինին էֆքէարը տահրաքեաթընա մութապգ օլտուղունու խսարթ իթտիրմէքտէ իտուկինի պէեան իլլէմիշ տիր։

Ռուսիանըն մէզքիւր ըէսմի զաղէթասը, ժէնէրալըն մէքթուպունու տէրճ ու նէշր իտէրէք, Ռուսիա հիւքիւմէթինին նիյյէթի, Պուլկարիսթան իշլէրինատէ Ռուսիանըն մէսէք ու հարէքէթինէ տայիր Ռուս զաղէթալարընըն վիրտիքլէրի մանէալարա արթըդ խիթամ վիրմէք օլտուղունու պէեան իլլէմիշ տիր։

—

Բէթրէսպուրկտան Կազէթ Նասիոնալ նամ զաղէթաեա պէրվէճճիի աթի եազըլմըշ տըր.

«Գոնթ Ինեաթիէֆին խարիճիեէ նէպարէթինէ կէչճէճէկի, կիթտիքճէ էհէմմիեէթ քէսպ իլլէմէքտէ տիր։ Պաշլըճա բրէնս Կորչագօֆ պու խուսուսա զիեատէ չալըշմագտա տըր։ Բիվանեէթէ կէօրէ, բրէնսի միչարիլլէյհին Բէթրէսպուրկա կէլմէսի տէ, Ամիրթէֆանսս ահանամէսինին Պէրլին գոնկրէսի թարաֆընտան թատիլ օլունմասընա, բրէնս Կորչագօֆ տարիմ Ռուսիաճա պիր մուվաֆֆագյյէթսիզլիք վէ քէնտի շախսընճա պիր հագարէթ նազարը.յա պագմըշ տըր։ Էվրօբա տիբլոմատլարը, իշլու պէեան իթտիկամ իհթիմալ խուսուսունտա զաեէթլէ մէշղուլ տըրլար։ Անճագ թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Ալմանիա տէվլէթի պու պապտէ բէք զիեատէ իհթիեաթքեարանէ տավրանմագտա օլուպ, շիմոիեէ գատար տա իշլու մէսէլէնտէն սարա շաշմամըշ տըր։»

—

Ադրիանակա յունիս 17 թարիխիլէ Գանտահարտան ալընան մէքթուպլարտա, օն մուհարէպտէ Ադտուլլահ խանըն վէֆատ իթմիկինէ տայիր չըգան հավատիս թասդիգ իտիլիեօր։

Էյլի իրի նէֆէր էսիր Գանտահարա կէօթիւրիլմիշլէր տիր։

Մէհէմմէտ Հասան վէ Ադտուլլահընը թահթը գոմանտասընտա պուլունան ասաքիր, 900 նէֆէր սիաբի, պիր ալայ բիատէ, վէ պիր միգտար թօբլարտան իպարէթ պուլունմուշ տուր։

Էմիր, էեուպ խանըն Հէրատթը թէրք իթմիշ օլտուղունա էմին օլմատրգճա, Գանտահարտան հարէքէթ իթմէմէսի խուսուսունտա ասաքիրի մէրգումէ գոմանտանընա էմր վիրմիշ տիր։

Բեռապիտէն ասաքիրի իմտատիեէ վիրուտ իլլէմէքտէ տիր։

Կիրիա զաղէթալարը, ճէզիրէ վալիսի Ֆօթիատիս բաշա հաղրէթլիլիրինէ, Կիրիա մէճլիսի ումումիսինին Խրիսթիան ազգարը թարաֆընտան վերիլմիշ օրան պիր լայիհանընն սուրէթինի տէրճ իտիեօրլար։

Պու լայիհատա, միւմանլէյհիմ ազգարը, Կիրիա գանունամէյի էսասլարինճէ պազը թատիրատ իճրասընը թալէպ իտիեօրլար։ Պու թասլաթ, Հանեատա, Մուխթար բաշա հազրէթլէրիյլէ, Կիրիա էհալիսինին Խրիսթիան մէպուսլարը պէյնինտէ ագտ օլունան մուգավէլէնին պէշ մատտէսինէ տայիր տիր։

—

Աժանս Բիւս զաղէթասը, ժէնէրալ գոնի Ինեաթիէֆ թարաֆընտան Մ. Զանդօֆա եազըլան ճէվապնամէտէն, գոնիմուն, քէնտիսինէ այիտ օրմանան իշլէրէ միւտախէլէ իթմէք իսթէմէմիկինի վէ Ռուսիա հիւքիւմէթինին էֆքէարը տահրաքեաթընա մութապգ օլտուղունու խսարթ իթտիրմէքտէ իտուկինի պէեան իլլէմիշ տիր։

Ռուսիանըն մէզքիւր ըէսմի զաղէթասը, ժէնէրալըն մէքթուպունու տէրճ ու նէշր իտէրէք, Ռուսիա հիւքիւմէթինին նիյյէթի, Պուլկարիսթան իշլէրինատէ Ռուսիանըն մէսէք ու հարէքէթինէ տայիր Ռուս զաղէթալարընըն վիրտիքլէրի մանէալարա արթըդ խիթամ վիրմէք օլտուղունու պէեան իլլէմիշ տիր։

—

Բէթրէսպուրկտան Կազէթ Նասիոնալ նամ զաղէթաեա պէրվէճճիի աթի եազըլմըշ տըր.

«Գոնի Ինեաթիէֆին խարիճիեէ նէպարէթինէ կէչճէճէկի, կիթտիքճէ էհէմմիեէթ քէսպ իլլէմէքտէ տիր։ Պաշլըճա բրէնս Կորչագօֆ պու խուսուսա զիեատէ չալըշմագտա տըր։ Բիվանեէթէ կէօրէ, բրէնսի միչարիլլէյհին Բէթրէսպուրկա կէլմէսի տէ, Ամիրթէֆանսս ահանամէսինին Պէրլին գոնկրէսի թարաֆընտան թատիլ օլունմասընա, բրէնս Կորչագօֆ տարիմ Ռուսիաճա պիր մուվաֆֆագյյէթսիզլիք վէ քէնտի շախսընճա պիր հագարէթ նազարը.յա պագմըշ տըր։ Էվրօբա տիբլոմատլարը, իշլու պէեան իթտիկամ իհթիմալ խուսուսունտա զաեէթլէ մէշղուլ տըրլար։ Անճագ թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Ալմանիա տէվլէթի պու պապտէ բէք զիեատէ իհթիեաթքեարանէ տավրանմագտա օլուպ, շիմոիեէ գատար տա իշլու մէսէլէնտէն սարա շաշմամըշ տըր։»

—

Ադրիանակա յունիս 17 թարիխիլէ Գանտահարտան ալընան մէքթուպլարտա, օն մուհարէպտէ Ադտուլլահ խանըն վէֆատ իթմիկինէ տայիր չըգան հավատիս թասդիգ իտիլիեօր։

Էյլի իրի նէֆէր էսիր Գանտահարա կէօթիւրիլմիշլէր տիր։

Մէհէմմէտ Հասան վէ Ադտուլլահընը թահթը գոմանտասընտա պուլունան ասաքիր, 900 նէֆէր սիաբի, պիր ալայ բիատէ, վէ պիր միգտար թօբլարտան իպարէթ պուլունմուշ տուր։

Էմիր, էեուպ խանըն Հէրատթը թէրք իթմիշ օլտուղունա էմին օլմատրգճա, Գանտահարտան հարէքէթ իթմէմէսի խուսուսունտա ասաքիրի մէրգումէ գոմանտանընա էմր վիրմիշ տիր։

Բեռապիտէն ասաքիրի իմտատիեէ վիրուտ իլլէմէքտէ տիր։

ՀԱՅԻՐԱՆ 2.

ՇԱԲԱԹ 20

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ ՎԷ ՕՍՄԱՆԼԸ ՄՈՒԳԱՎԷԼԷՍԻ, ՎԷ ԻՍԼԱՀԱԹ

—

Յունիս 2ին, Ինկիլթերրա մեճլիսի մեպուսանընաս, Մ. Բայլան, Գըպրըս ճէղիրէսինէ տայիր Ինկիլթերրա տէվլէթի իլէ տէվլէթի Ալիեէ պէյինինէ մուգավէլէ հագդընաս Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին նազարը տիգդաթընը տավէթ իլէ, էհէմմիյէթլի պիր միւպահասա տ. չըմբշ սբր։ Միւամիլէյհ, պու խուսուսաս Պապը Ալի իլէ թաաթի օլունան էվրադը թէպլիղնի թալէպ իթթիկի կիպի, մէգքիւր մուգավէլէյի տէ թայեիպ իթմիշ, վէ տէմիշ տիր քի, օր պապատ իթթիխադ իտիլմիշ օլան թէահիւսաթը թէրք իթմէքլիկին վազթը կէլմիշ պուպ, Ինկիլթերրանընը, ագա օլունան մուգավէլէտէն վազ կէչտիկի Պապը Ալիեէ պիլտիրիլմէլի տիր, վէ զաթէն հէյլեթի վիւքէլանընը պու թարիգ իւզրէ հարէքէթ իթմիշ օլաուզունու զանն իլէ մէշուլունուզ։ Գըպրըսընը իսթիլասը, տիկէր տէվլէթլէր իչին ֆէնա պիր իպրէթ օլուպ, լորտ Սալիզպուրի իլէ Մ. Վատինկթոն միւանընաս կիզլիճ ագտ իտիլմիշ օլան թէահիւսաթ իւզէրինէ մէգքիւր իպրէթէ չիմնի Թունուստա Ֆրանսա թարաֆընաս սիւլուք իտիլմիշ տիր։ Պու պապատ լորտ Սալիզպուրիյի տիւշարը թէհիքէ իտիճի ատահ ատիր էվրադ պուլունաուզունու զանն իտէրիմ։ Կէրչի պէն, Ֆրանսանընը Թունուստաքի հարէքէթինէտէն տօլաբը էոէֆ իտէր իսէմտէ, թէէսիֆ օլունուր քի, Ինկիլթերրա Գըպրըսա սահիպ օլաուզու թագտիրաէ, հարէքէթի մէգքիւրէնէ բրօթէսթօ իտէմէզ։

Սըր Տրիւմնտ Ուօլֆ, վիւքէլայի սապէգանընը Եարգատաքի բօլիթիկասընը միւտաֆատ իլէ տէմիշ տիր քի, Ինկիլթերրանընը կէօսթէրտիկի իպրէթ Մ. Բայլանընը զանն իթտիկի կիպի ֆէնա օլմաեբպ, Գըպրըսընը ալընմասընաս խայլի էվվէլ, Ֆրանսա տէվլէթի ճէզայիրի վէ Սավոա իլէ Նիսի զապթ իլէ Ֆըրանսաեա իլհագ էյլէմիշտիր։ Պունտան պաշգա, Ֆրանսանընը Թունուստաքի հարէքէթի, Ինկիլթերրանընը Գըպրըսաքի հարէքէթինտէն պիւսպիւթիւն ֆարգը սբր, զիրա Գըպրըս պիր սուլհ ահտնամէսիյլէ էլաէ իտիլիպ, թէպատաբ տա թէպտիրէթի տէվլէթի Ալիեէտէ պրագբլմբշ սբր։

Թունուստա Ֆրանսա պաշգա կէօնա հարէքէթ իթմէքտէ տիր։

Թունուստա Ֆրանսա մէմուրու Մ. Բուսթանընը վազիեէթի նէ՞ մէրքէզտէ տիր։ Մ. Բուսթան Ֆրանսանընը վէքիլի՞ մի տիր, եօգսա պէյլին, Պէնճէ, Ֆրանսանընը Թունուստաքի հարէքէթի իւսթիւ գաբալը պիր զապթը մէմնիլիք տիմէք տիր։

Մ. Ուօլֆ, սերպէսթի գապինէթօսունուն Եարգատաքի բօլիթիգասընը թայեիպ իլէ, խաթմի քէլամ էյլէմիշ տիր։

Խարիճիեէ միսթէշարը սբր Զարլս Տիլք, հէմ Մ. Բայլանա վէ հէմ տախի սբր Ուօլֆա ճէվապէն տէմիշ տիր քի, Գըպրըս մուգավէլէսինէ միւթաալիգ օլան էվրադ թէպլիղ օլունմազ։ Վիւքէլայի հազրէ իլէ Պապը Ալի միւանընաս պու խուսուսա ատա թաաթէյի մուխապէրաթ օլունմամշ սբր,

Պատէհու միսիյէշարը միւմանէյհ, Գըպրըսընը իսթիլասընը թայեիպէ պէրապէր, պունուն, վիւքէլայի սապէգատան վիւքէլայի հազրէեէ ինթիգալ իթմիշ պիր միրաս օլաուզունու իլավէ էյլէմիշ, վէ տէմիշ տիր քի, վիւքէլայի հազրէ, Ինկիլթերրա տէվլէթիյլէ տէվլէթի Ալիեէ միւանընաս ագտ օլունան մուգավէլէսինէ պիր թազմ աղրը վազիֆէլէր թէրթիպ իթտիրտիկինի զապտ իլէ, վիւքէլատան էքսէրիսի պու մուգավէլէյի բօլիթիգաեա մուվաֆբդ կէօրմէզ իսէ տէ, պէօյէ պիր թէահիւատէն պիրտէն պիրե բիւճու էյլէմէսիտէ ճայիպ օլամազ։

Պունատան պաշգա, Գըպրըսընը սուրէթի խսթիլասը, Եվրօբատա Ինկիլթերրաեա իսնատա խալէն ֆիքրի չիւրիւթմէէ, եանի Ինկիլթերրանընը, տէվլէթլա Ալիեէնին միւքէյլէ թէվսիի արազի իթմէք արզուսունատա օրմատըղընը իսպաթէ քեաֆի տիր։

Շիւպհէսիզ պու խսթիլա, հէր քէսէ ֆէնա պիր իպրէթ օրմուշ տուր, հաթթա պու սբրատա, Բարիս մուահէտէսինէ վէ Լօնտրա մուգավէլէնամէսինէ թէճավուզ օլունմասընը տա սիւալ օլունուեօր։ Շիւպհէ եօգ տուր քի, Գըպրըսընը խսթիլասը, պիր նիզամ սբզլբդ օլմազլէ, Ինկիլթերրա տէվլէթինէ, տէվլէթի Ալիեէ վէ սայիր տէվլէթլէր թարաֆընաս միւշքիլսթ հուսուլէ կէթիրմէքտէ տիր։ Վէլհասըլ, Գըպրըս մուգավէլէսինէ խալիճէքէք քէք չօգ իթիրազ վարխսէ տէ, պիրտէն պիրե վէ չէտիտէն վէ պիր հարէքէթի միւնֆէրիտէ իլէ մէգքիւր մուգավէլէնին թէրք խալիճէսիտէ, Եարդբն սուլհ ու ասայիշինճէ վէխիմ նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիրէպիլիր։

Մ. Բայլանընը, Գըպրըսընը գաթիէն սաթն ալընմասընա տայիր մէյատանա գոյտուզու մէսէլէեէ կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, քէնտիսի գապինէթօ ազասը օրմատըղընատան, պու պապատ պէեանը էֆքեար իթմէք խսթէմէտիկինի, լաքին պու խուսուսա մէճլիսի մէպուսանընը, Մ. Բայլանընը էֆքեարընատա օրմատաճաղընը զանն իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Թունուստա Ֆրանսա էլչիսի Մ. Բուսթանընը իքի մէմուրիեէթլէ միւքէլլէֆ օրմատընա կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, պու մէսէլէ հիւքիւմէթինինազարը տիգդաթընը տավէթ իթմիշ օլաուզունու, վէ պու պապատ թաաթի դէլընմիշ օլան մուխապէրաթընը միւմքին օլաուզու գաատար սիւրաթլէնէնէը իթտիրիլէճէկինի պէեան էյլէմիշ տիր։

Պատէհու միսիյէշարը միւմանէյհ, սերպէսթէթ թարաֆատարը օրան գապինէթոնուն Եարգատաքի բօլիթիգաեա ումումիեէսի տէյհինտէ Մ. Հէնրի Տրիւմմնտ Ուօլֆուն թէարրուզընընա ճէվապէն, տէմիշ տիր քի, էրմէնիսթանընը խալահաթ մէսէլէսի տէ ունուտուլմասեաճագընը։ Տէվլէթլէր, պու մէսէլէտէ պիրէ, տայիմա իթթիֆագ իւզրէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Սըր Զարլս Տիլք, Ինկիլթերրա բօլիթիգասընը մուվաֆֆագբյեէթսիզլիք քէսպ իթմիշ օլաուզունու տախի եալանա չբգարարագ, Ինկիլթերրա մէնաֆիի թիւճճարիեէսինին հէր թարաֆատա մուհաֆազա խալիմիշ օլաուզունու սեօյլէմիշ տիր։ Միւմանէյհ, Ինկիլթերրանընը հալի ֆէնա օլմաեբպ, էվվէլինտէն տահա էյի օլաուզունու միւպէյյին էվրադը եագընատա մէճլիսէ թէպլիղ իտէպիլէճէկինի մէմուզ իթտիկինի իֆատէ իթմիշ տիր։

Մ. Կլատսթընը, խարիճինէ միւսթէշարը սապգբ Մ. Պալրդուն պիր սիւալինէ ճէվապէն իրատ էյլէմիկի իֆատաթը միւնասէպէթիյլէ, Դարատաղ վէ Եանանիսթան հուսուսունա տայիր ճերէեան իտէ, վէ մուխթարարարընը մուհազաղ պուլունմասը ճիհէթիյլէ էհէմմիյէթլի օլան մուխապէրաթը հիւանիստրէթտէ պաշա չբգարարդը իչին, Ինկիլթերրանընը Տէրիսաատէթ սէֆիրի սապգբը Մ. Կօշէնի մէհտ ու սէնա էյլէմիշ, վէ միւշարիլէյհին, էրմէնիսթան իսլահաթընա տախի ասյ ու իհթիմամընը տիրիլ իթմէքէ իւզրէ, Խթանպօլտա գաբմշ օրմատըղընատան ասաբը պէեանը էքսէրիսի պու մուգավէլէյի բօլիթիգաեա մուվաֆբդ կէօրմէզ իսէ տէ, պէօյէ պիր թէահիւատէն պիրտէն պիրե բիւճու էյլէմէսիտէ ճայիպ օլամազ։

Պունատան պաշգա, Գըպրըսընը սուրէթի խսթիլասը, Եվրօբատա Ինկիլթերրաեա խնատա խալէն ֆիքրի չիւրիւթմէէ, եանի Ինկիլթերրանընը, տէվլէթլա Ալիեէնին միւքէյլէ թէվսիի արազի իթմէք արզուսունատա օրմատըղընը իսպաթէ քեաֆի տիր։

Թիւպհէսիզ պու խսթիլա, հէր քէսէ ֆէնա պիր իպրէթ օրմուշ տուր, հաթթա պու սբրատա, Բարիս մուահէտէսինէ վէ Լօնտրա մուգավէլէնամէսինէ թէճավուզ օրունմասընը տա սիւալ օրունուեօր։ Շիւպհէ եօգ տուր քի, Գըպրըսընը խսթիլասը, պիր նիզամ սբզլբդ օրմազլէ, Ինկիլթերրա տէվլէթինէ, տէվլէթի Ալիեէ վէ սայիր տէվլէթլէր թարաֆընաս միւշքիլսթ հուսուլէ կէթիրմէքտէ տիր։ Վէլհասըլ, Գըպրըս մուգավէլէսինէ խալիճէքէք քէք չօգ իթիրազ վարխսէ տէ, պիրտէն պիրե վէ չէտիտէն վէ պիր հարէքէթի միւնֆէրիտէ իլէ մէգքիւր մուգավէլէնին թէրք խալիճէսիտէ, Եարդբն սուլհ ու ասայիշինճէ վէխիմ նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիրէպիլիր։

Մ. Բայլանընը, Գըպրըսընը գաթիէն սաթն ալընմասընա տայիր մէյատանա գոյտուզու մէսէլէեէ կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, քէնտիսի գապինէթօ ազասը օրմատըղընատան, պու պապատ պէեանը էֆքեար իթմէք խսթէմէտիկինի, լաքին պու խուսուսա մէճլիսի մէպուսանընը, Մ. Բայլանընը էֆքեարընատա օրմատաճաղընը զանն իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Թունուստա Ֆրանսա էլչիսի Մ. Բուսթանընը իքի մէմուրիեէթլէ միւքէլլէֆ օրմատընա կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, պու մէսէլէ հիւքիւմէթինինազարը տիգդաթընը տավէթ իթմիշ օլաուզունու, վէ պու պապատ թաաթի դէլընմիշ օլան մուխապէրաթընը միւմքին օլաուզու գաատար սիւրաթլէնէնէը իթտիրիլէճէկինի պէեան էյլէմիշ տիր։

Պատէհու միսիյէշարը միւմանէյհ, սերպէսթէթ թարաֆատարը օրան գապինէթոնուն Եարգատաքի բօլիթիգաեա ումումիեէսի տէյհինտէ Մ. Հէնրի Տրիւմմնտ Ուօլֆուն թէարրուզընընա ճէվապէն, տէմիշ տիր քի, Երմէնիսթանընը խալահաթ մէսէլէսի տէ ունուտուլմասեաճագընը։ Տէվլէթլէր, պու մէսէլէտէ պիրէ, տայիմա իթթիֆագ իւզրէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Սըր Զարլս Տիլք, Ինկիլթերրա բօլիթիգասընը մուվաֆֆագբյեէթսիզլիք քէսպ իթմիշ օլաուզունու տախի եալանա չբգարարագ, Ինկիլթերրա մէնաֆիի թիւճճարիեէսինին հէր թարաֆատա մուհաֆազա խալիմիշ օլաուզունու սեօյլէմիշ տիր։ Միւմանէյհ, Ինկիլթերրանընը հալի ֆէնա օրմաեբպ, էվվէլինտէն տահա էյի օլաուզունու միւպէյյին էվրադը եագընատա մէճլիսէ թէպլիղ իտէպիլէճէկինի մէմուզ իթտիկինի իֆատէ իթմիշ տիր։

Մ. Կլատսթընը, խարիճինէ միւսթէշարը սապգբ Մ. Պալրդուն պիր սիւալինէ ճէվապէն իրատ էյլէմիկի իֆատաթը միւնասէպէթիյլէ, Դարատաղ վէ Եանանիսթան հուսուսունա տայիր ճերէեան իտէ, վէ մուխթարարարընը մուհազաղ պուլունմասը ճիհէթիյլէ էհէմմիյէթլի օլան մուխապէրաթը հիւանիստրէթտէ պաշա չբգարարդը իչին, Ինկիլթերրանընը Տէրիսաատէթ սէֆիրի սապգբը Մ. Կօշէնի մէհտ ու սէնա էյլէմիշ, վէ միւշարիլէյհին, էրմէնիսթան իսլահաթընա տախի ասյ ու իհթիմամընը տիրիլ իթմէքէ իւզրէ, Խթանպօլտա գաբմշ օրմատըղընատան ասաբը պէեանը էքսէրիսի պու մուգավէլէյի բօլիթիգաեա մուվաֆբդ կէօրմէզ իսէ տէ, պէօյէ պիր թէահիւատէն պիրտէն պիրե բիւճու էյլէմէսիտէ ճայիպ օլամազ։

Պունատան պաշգա, Գըպրըսընը սուրէթի խսթիլասը, Եվրօբատա Ինկիլթերրաեա խնատա խալէն ֆիքրի չիւրիւթմէէ, եանի Ինկիլթերրանընը, տէվլէթլա Ալիեէնին միւքէյլէ թէվսիի արազի իթմէք արզուսունատա օրմատըղընը իսպաթէ քեաֆի տիր։

Թիւպհէսիզ պու խսթիլա, հէր քէսէ ֆէնա պիր իպրէթ օրմուշ տուր, հաթթա պու սբրատա, Բարիս մուահէտէսինէ վէ Լօնտրա մուգավէլէնամէսինէ թէճավուզ օրունմասընը տա սիւալ օրունուեօր։ Շիւպհէ եօգ տուր քի, Գըպրըսընը խսթիլասը, պիր նիզամ սբզլբդ օրմազլէ, Ինկիլթերրա տէվլէթինէ, տէվլէթի Ալիեէ վէ սայիր տէվլէթլէր թարաֆընաս միւշքիլսթ հուսուլէ կէթիրմէքտէ տիր։ Վէլհասըլ, Գըպրըս մուգավէլէսինէ խալիճէքէք քէք չօգ իթիրազ վարխսէ տէ, պիրտէն պիրե վէ չէտիտէն վէ պիր հարէքէթի միւնֆէրիտէ իլէ մէգքիւր մուգավէլէնին թէրք խալիճէսիտէ, Եարդբն սուլհ ու ասայիշինճէ վէխիմ նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիրէպիլիր։

Մ. Բայլանընը, Գըպրըսընը գաթիէն սաթն ալընմասընա տայիր մէյատանա գոյտուզու մէսէլէեէ կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, քէնտիսի գապինէթօ ազասը օրմատըղընատան, պու պապատ պէեանը էֆքեար իթմէք խսթէմէտիկինի, լաքին պու խուսուսա մէճլիսի մէպուսանընը, Մ. Բայլանընը էֆքեարընատա օրմատաճաղընը զանն իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Թունուստա Ֆրանսա էլչիսի Մ. Բուսթանընը իքի մէմուրիեէթլէ միւքէլլէֆ օրմատընա կէլինճէ, սբր Զարլս Տիլք, պու մէսէլէ հիւքիւմէթինինազարը տիգդաթընը տավէթ իթմիշ օլաուզունու, վէ պու պապատ թաաթի դէլընմիշ օլան մուխապէրաթընը միւմքին օլաուզու գաատար սիւրաթլէնէնէը իթտիրիլէճէկինի պէեան էյլէմիշ տիր։

Պատէհու միսիյէշարը միւմանէյհ, սերպէսթէթ թարաֆատարը օրան գապինէթոնուն Եարգատաքի բօլիթիգաեա ումումիեէսի տէյհինտէ Մ. Հէնրի Տրիւմմնտ Ուօլֆուն թէարրուզընընա ճէվապէն, տէմիշ տիր քի, Է

Հէր նէ գատար իշ իշտէն կէչմիշ օլուպ, եէնի պիր թէպէտաւլաթ վէ թէրթիպ իչին վաղբթճա մուսատէ դալմամբշ խէ տէ, ատալէթ ըիայէթէն, շու ամթիսէքի մէքթուպու ատրճ խէրիպ.

Միւէլլիֆ,

Միւէթիմիղին Գաթօլիք գըսմը հագդընատ հէր գանղի տէֆա պիր մէգալէ գալէմէ ալմըշըանըզ, տալիսա անքն մէնաֆիինի իլթիզամ իլէտիկինիզ մալիւմատ ճաղրանէմ օղուղունատան, վէ իշպու պէնատիսէ, օղ ուղուրատա մուհարբէր պուլունատուղունատան, գազէթայի միւթպէտերինիզին պիր քէօշէսինէ տէրճինի թէմէնին իստէրիմ։

Եվվէլքի ադշամ սատթ պիր պուչուգ բատաէլէրինատ, ֆագբրխանէյէ, էրմէնի-Գաթօլիկի բաթրիքխանէսի ճանիպինատէն, նամը ատիզանէմէ օլարագ, պիր ղըթա մէքթուպ կէլիբքի, միւմհուր զարֆը աչքարգատա, տէրուենինատէն իչ գըթա վարագա չըղար. պունդարատան պիրինին բաթրիք ինթիխապը բուսուլաը, վէ տիկէրինին օն սէքիզ մըգտարը բիսագօպոսան էսամէսի, վէ իչիճիսինիւն տախի պիր գըթա թալիմաթնամէ օլատուղու մէշհուտում տըր։ Պու իչ գըթա վարագա պէյինինատ էն զիեատ կէօզէ չարբան վէ էհէմմիյէթի հայիզ օլան չէյ թալիմաթ վարագասը օլուպ, դրատթ օլունատուղտա, էզճիւմէ իքի պաչըճա նօղթա տիդաթքաճիղանէմի տաի օրմուշ տուր, չէօյլէ քի.

Եվվէլա պիղիմ օն իչ սէնէատէն պէրու խատատքէրտէմիզ օլան չէյ, միլէթին հուղուզը մուզատատէսի օլուպ, վէ իշպու հուղուզը մագսուսպէմիզին խոթիրատատը ուզուրունատա, միլլէթիմիզ, կէրէք մանէն վէ կէրէք մատատէթէն չունճա զարար ու խատարա տիւշար օլատուղու հալատ, [illegible] մագնար օլունատուգատան սանրա, եէնէ սալիֆիւզ գէրք թալիմաթնամէնին, էրմէնի իլիպարէ գըթասքնատա «–յեկեղեցոյ շնորհեալ արատնութեանց համեմատ այս (Պատրիարքական) ընտրութեան նաև Հասարակութիւնս մասնակից պիտի ըլլայ–», վէ թիւրբիւնատէ տախի, պու իպարէյի, պիր տէրէճէ թախֆիֆ իլէ «–Քիլիսէճէ վագը օրան իմթիեազա թէվֆիղատ–», ֆըգրատը, տօղրուտու շայեանը իսթիրրատ ատը։ Ղատգ իտիլէն հուգուզումուզ էլտէ իտիլմիքատէն սանրա, նամըզ օլուրատա հալեա պունա իմթիեազ նամը վիրիլիր, վէ պունունա տա իքթիֆա օլունմաեքպատա պուլթֆէն վէ քէրիմէն վէրիլմիշ» լաֆը տախի իլլավէ ղըլըներ. տիմէք տիր քի, ֆասլ ու հէմ իսիլէն տավա, եէնէ թէճռատ իսիլմէք իսթէնիլիեօր. գիրա, մատամ քի, հագդը ինթիխապ, լուսթֆէն իհսան օլունմուշ պիր միւսատատէ վէ իմթիեազ իսիշ, մէգքիր իմթիեազ, պիր միւսատէթի զայրի մուայեէնէ միւրաբիրնատէն սանրա, եէնէ իսթիրատատ օրունատիկիր. չիւնքի, ինթիգալը նագատիլ հուզուզատան մատատ պուլունմամըշ տըր. վէ տիմէք տիր քի, էկէր շինտիտէն, եանի բաթրիրգ ինթիխապընատան էվվէլ, աչըգատան աչըգա, վէ պիրա ֆիւթուր, վէ էֆրատաբ էհալիյի խութիհզա իլէ, ալէնի վէ րէամի պիր վարագատա, պու գատիլատէն պիր իտատա աէրմիեատան օրունուր իսէ, ինթիխապ խիթամընատան սանրա, քիմ պիլիր նէ՝ մէրթէպէ հարաքեաթը միւսթէպպիտանէտէ պուլունուլմաեաճագ տըր։ Իմոի, մէնուպ պուլունատուղում հէօմատաթա, պու պիրինճի նօղթա հագդընատա, հալը թէեագդուզատա պուլունուպ, իլֆալաթա գաբրմամասընը ատիզանէ իսթաբ իտէրիմ։

Սանիէն, շայեանը տիգդաթ նօգթանը իրինճիսի տախի, թէֆրիդը գըտրա ուսուլի տիր քի, իշպու ուսուլ իպթիզասընճա, ինթիխապ բուսուլարարը, միւթէպէրանը ըէհապէն իլէ միւթէպէրանը միլլէթատէն, լիզումա մըգտարը տավէթ օլունատագ օլան զէվաթ մուվաճէհէսինատ աչըլըպ, գուրարար թատատատ օլունատագմըշ։ Նի՞չին եուլընըզ միւթէպէրանը ըէհապէն իլէ պունարրն մէճլուպու օրան միլլէթին եալընըզ միւթէպէրանը մուվաճէհէսինատ, գուրարար թէֆրիդ օրունատագմըշ. ատապա, տայիմա, միլլէթին զիմամը իտարէսի պու իքի սընքիքն իտարէյի քէյֆիեէսինէ՞ մի մուհավվէլ պուլունատագ տըր. ատապա, տայիմա, էֆքատը էհալի, քէօշէյի նիսեանատա՞մը պրաղըլատագ տըր. խա՛յր, խա՛յր, էկէր ինթիխապ վուգու պուլատագ օրուր իսէ, տիմէմ ումամ էհալինին, ֆագաթ, էֆքեարը միանէվվէրէ ատհապընատան պուլունուպտա, թէճէլլինին օր գատար թատեիպ իթմէտիկի հէյեէթի իճթիմատեէ ազասընատան օրան էանաֆ թագըմընատան տա պուլունմասը ըապիւտ տիրազը սէլիմին խարիճինատէ պուլունան չէյլէրատէն պիրի տախի, էհալիեէ ինթիխապ օրունատագ բիսղօպոսան հագդընատա, մալիւմաթը միգթազիեէ քէսպ իթտիրմէք իչին, եալընըզ իքի իչ կիւն միւսատատէ իտիրմէսի խուսուսու տուր. պու թէտպիրի խատսէրանէեի հիչ քիմէնին գազուլ իթմէեէճէկի պէտիհիեաթատան օրուպ, քէնտիլէրի իսթէտիքլէրի կիպի, էօնիմիզատէքի բազար կիւնիւ, պուլատուգլարը գուրարարը թէֆրիդ իտէպիլիրլէր։ Իչթէ պու խուսուսարը իսղէրինէ, էհալինին նաղարը էհէմմիյէթինի տավէթ, վէ իլէրուատէ վուգու պուլատագ նամէշրու էֆալ հագդընատա, մալիւմաթը մէվսուգդա իթթասընը վատ իլէ, խաթմի քէչատ քաէքիս։

* * *

Պէյօղլու 18/30 1881

ԽՕՍՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԱՌ ԶՈՅՐՄԱՅՐ

Պ. Դր. Նիկողոսեանի քանի ամսայ հետէ իմայրաքաղաքս հիւրընկալը լրագիրք բատ ժամանակին ծանուցին մեզ հանդերձ տեղեկութեամբ։ Այնուհետև իւր կարեւոր խորհրդածութիւններն հեռագրեամբ կարդալու հաճութիւնն եւս ունեցանք, յորոց կերեւէր թէ ինքն քաջ ուսումնասիրած է, միտքը բեղմնաւոր, դատողութիւնն ուղիղ, դիտողութիւնը սուր, բնութիւնն անկեղծ և սիրող ճշմարտութեան, մանաւանդ զայն անվարագոյր խօսող։ Աւելորդ լինի ասել թէ իւր ազգը կը սիրէ։ Ազգը սիրելն յատուկ է ամենայն մարդկան, և ազգասիրութիւնն առաքինութիւն չէ, քանի որ բնական է. թէև ազգատեցութիւնն վատթար մոլութիւն ըլլայ։

Իւր գրածներն առ հասարակ մեր քմացն յարմար չեկան, և մինչև իսկ, կարծեմ, Մասիսն սպառնացողք եղան, որ երէկ շարունակէ ասպնջական լինել Պ. Նիկողոսեանի գրութեանց՝ պիտի պարտաւորին թողուլ զՄասիս. (ազատամտութիւն չէ այս, այլ նշան թանձր խաւարի.) և Մասիս հարկադրեցաւ մերժել զայնս, և հրատարակութիւնն սկսաւ Մանզումէի մէջ շարունակել։ Բանզի, ինչպէս գիտես, Զարմայր, Մանզումէ վարժ է (բստ հանգուցեալ Կ. Վ. Շահնազարեանի) Մանզ մարդասիրեան. քանիցս ըմպած է այդ դառն բաժակը մինչեւ ցմրուր. ուստի և իրեն վոյթ չէր այդ տեսակ սպառնալիք։

Սայդ է թէ ճշմարտութիւնքը լսել ծանր է, մանաւանդ այնոցիկ՝ որք վարժած են ամենաշնչին իրաց համար իսկ գովեստ լսել։ Հետեւաբար բաղումք ի մէնջ վիրաւորեցան, դայրացան, որպէս թէ սխեռիմ թշնամի ըլլար մեր թերութիւնները մեզ ցոյց տուողը։

Իսկ ես չեմ ինայանէ, Զարմայր, կը ցանկամ ինքդինքս ուղղել, ուստի և կը սիրեմ թերութիւնները լսել։ Ցայսմանէ կարող ես հասու լինել թէ իրաւունք չեմ տար դայրացողաց, այլ խորհուրդ կուտամ զայրոյթը մէկ կողմ դնել և ըլլուլեամբ ընել, երբ մանաւանդ յայտնապէս գիտենք թէ մեր թերութիւններն յայտնողը մեզ արենակից է, բարեկամ է և ոչ օտար։ Խնդիրը կը փոխուի եթէ օտար ըլլայ նա. յայնժամ իրաւացի է որ ազգային զղացումը վիրաւորի, յայնժամ ներելի է կատկածիլ թէ առ ատել կամ առ նախանձու կը խօսի։

Ի հաստատութիւնը կուսուցանէ օգուտ քաղել բարեկամին անկեղծ յայտարարութենէն, որքան ալ ծանը ըլլայ, փութալով ուղղել ցոյց տրուած թերութիւնները։ Իսկ եթէ պատահի որ այդ բարեկամը սխալած ըլլայ իւր դիտողութեանը մէջ, յայնժամ արժան է մեղմաբար համոզելով ցոյց տալ իւր սխալանքը։ Այս եղանակաւ կարելի է միաբանութիւն հաստատել։

Մարդ սովորաբար կը տկարանայ թերութիւնը տեսնելու մասին. ինչպէս կարող չէ իւր դէմքը տեսնել առանց հայելւոյ, նոյնպէս կարող չէ իւր գործոց թերութիւնները նշմարել առանց այլոյ դիտողութեանը։ Ուրեմն արժան է օգուտ քաղել անոնք. և այս միակ միջոցն է ուղղութեան։ Խրոխտ մանկունք (մօտք կամ հասակաւ) կը վշտանան կը ցասնուն, երբ ծնողքը, դաստիարակը կամ բարեկամն ըսէ կամ յանդիմանէ իրենց թերութիւնները։

Պարտիմք գիտել թէ մայրաքաղաքէս դուրս ամեն ուրեք սովորաբար լաւ կարծիք ու մեծ վստահութիւն կայ մեր գործոց վրայ. բայց երբ ոք յարտաքուստ գալով այսր կը դիտէ ի մտոյ, զարմացմամբ կը տեսնէ թէ իւր յօրինած գաղափարը սխալ է, թէ տարածած համբաւնիս չպատասխաներ մեր գործոց։ Այսպէս պատահեցաւ ինձ. այսպէս պատահած է ծանօթներէս շատին. այսպէս պատահած է նաև Պ. Դր. Նիկողոսեանի։ Եւ սա՝ իւր սուր նրկատողութեամբն շուտ և ճիշդ տեսաւ մեր ցաւալի վէրքերն, և փութաց կարեկցաբար ցոյց տալ մեր Ցօ–Բիչերօ–Բիւ-ները (խիստ յարմար բառ)։ Եւ մեք սրամտեցանք, նեղութիւն զգայինք մինչդեռ արժան էր գոհ լինել, որ բարեկամ ոք ցոյց կուտայ մեր ցաւերը և նոցա դարմանը։

Գովեստն զմարդ կը զառածանէ, Զարմայր, կը գլորէ ի խորխորատ. բարեկամին յորգորն զմեզ յանկմանէ կզգուշացնէ։ Դժբաղդաբար մեք վարժած եմք գովեստ լսելու, միմեանց թերութեանցն աչք դոցելու՝ երբ մեր շահուն չեն ֆնասեր՝ մանաւանդ կը նպաստեն։ Իսկ երբ հակառակն ըլլայ, յայնժամ՝ չեզած թերութիւնն իսկ կը տեսնեմք, այսինքն՝ թերութիւն կը հնարեմք մեր ոսոխին վրայ։

Անցեալները, եթէ լաւ կը յիշեմ այնպէս ըսին թէ Սուրբ Վեհ. Կաթողիկոսը, քարոզին մէջ, կարծեմ, ըսեր է թէ «Դուք կը նմանիք բազմութեան մը, գումարեալ ի սենեկի, որոյ պատուհանքն ու դուռը գոց լինելով՝ ներսի օդն ապականեր է, և մէջինները, վարժելով նոյն օդոյն, չեն զգար նորա ապականիլը և անփոյթ կը նստին. իսկ յարտաքուստ ներս մանողն անմիջապէս կիմանայ զայն։»

Այս օրինակը լաւ է, բայց ոչ բոլորովին յարմար, քանզի սենեկին մէջ եղողներուն ամենն անխիղճ վարժած չեն օդոյն այդ ապականութեանը, չվարժածներ ևս կան, կը զգան և կը խօսին. բայց որովհետև ոակուութիւն են՝ տարօրեակ գոնոնք կանարդեն, կը հալածեն, կը ֆնասեն։ Մեք նոյն Հայրն եմք՝ ինչպէս որ Պատմութեան մէջ կերևիմք, գըրեթէ Աբշալուսեաց ժամանակն իվեր, (անկէ առաջը մութ է)։ Եւ որ ազգը կը փոխէ իւր բնութիւնը, և որ մարդ կը փոխէ իւր բնութիւնը։ Իմաստութեամբ քաջ է առածը։ «Մինչև որ հոգին չելլէ, բնութիւնը (խույ) չելիներ»։ Ինչպէս որ անհնարն իւր նախնական բնութիւնը չփոխեր, նոյնպէս է և ազգմը, յաւիտեան անփոփոխ։ Միայն թէ դաստիարակութեան միջոցաւ ճիգեր ընելով կարելի է բնութիւնը ամոքել, բայց ոչ հիմնապէս փոխել։ Եւ Հայք, թէ և ազգ ընտիր, ունին խիստ նշանաւոր և գովելի յատութիւններ, բայց թերութիւններէ ազատ չեն, և այդ թերութիւնք տակաւին չեն ամոքուած։

Զայս ճանաչելով պարտիմք հեզութեամբ լսել և տեսնել մեր թերութիւնները և ջանալ զայնս ուղղել կամ նուազեցընել. չի սրամտիլ երբ անոնք մեր առջև կը դրուին կամ կը յանդիմանուին։

Պիտի ունենա՞նք այս խմաստութիւնը, թէ հպարտութեան սատանայն զմեզ գրաւած է։

Այս կէտն այսպէս ուշադրութեանդ յանձնելէ յետոյ՝ հաճելի առարկայ մը մատուցանեմ քեզ, Զայրմայր։

Այս միջոցիս Հայ լրագրութիւնը նոր դարագլուխ մը սկսաւ, որ մեծ հաճոյք պատճառեց ինձ, անշուշտ և բազմոց։ Պանծալի զոհութեան, և մեզ համար զղացման, և Հիւանդանոցի խղճալեաց նպաստ ի դուռ մը բացաւ։

Այսօր 50 փարայի չնչին գումարով կարես ստանալ երեք լրագիր։ Մանզումէ, Մասիս և Հայրենիք։ Ոչ ուրեք երբէք տեսնուած է այսքան զոհողութիւն. գրեթէ ձրի լրագիր, համեմատութեամբ ծախսուած թերթերուն։ Բայց մի՛ գուցէ մլաքէդ անցընես, Զարմայր, թէ շահավաճառաց ոմանց քրածին նման, վաճառքին տեսակը նուազեցընելով՝ գինն ալ կը նուազեցընեն։ Ո՛չ, ընդհակառակն, մեր խմբագրութիւնն այժմ շատ կատարելութեան հասած լինելով՝ կը մատուցանէ մեզ այս դիւրութիւնը։

Ահա պատեհ ժամ, կրկին և երեքկին օգուտ քաղելու, օգուտ մեր ընթերցման փափաքն յագեցնելու, օգուտ Հիւանդանոցի բազմաթիւ կարօտելոց, նշան յառաջադիմութեան ազգին և պատիւ խելամտութեան։ Եթէ Հայք չկարենան այս պատեհութենէն այս բազմաթիւի օգուտները քաղել, ալ այնուհետև բանի մը մի՛ հաւատար, Զարմայր։

Մանզումէ գեղեցիկ օրինակ մը տուաւ, իւր երկու Պատուրածան պաշտօնակիցք փութացին իրեն ընկերանալ, ինչպէս ուրիշ արհեստաւորք ևս, և յոյս կայ տակաւին շատ հետևողներ ունենալնուն։

Ա. Մ–բարեան

ՊԱԼԸՔԷՍԻՐՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

1881 Յունիս 10 Պալը–Քէսիր

Միւէլլիֆ,

Մէրքէզի Պալը–քէսիր ալմագ իւզրէ Գաբէսի վէ Պիկա սանճագլարընէն պիր վիլաեէթ իթթիխաղը.լրա վալիկի աէվէթլու Բէշատ բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլուպտա, ճէբիտէ.յի միւթէպէրինիզատէ տախինէչը ու իլան օրունմուշտու։ Բաշայի միւշարիւէ.յհ հազրէթլէրինին Պանաբրմաեա մուվասէլէթլէրի կիւնիւ, պէր վէճհի մուհարրէր մէրքէզի մէմուրլեէթլէրի չէհրիվիզ Պալը–քէսիր մէճլիսի իտաէ ազալարընատան թէշրիֆաթճըլար կիտէրէք, վէ բազար իրթէսի կիւնիւ տախի պիտիւք պիր բէամի աղայ, թազիմ ու իհթիրամ իլէ խութիպպալէ չըղուպ, տարանը ազիմէ իլէ թէշրիֆ իթթիրէր, վէ հէյրի թէշրիֆլէրինատ Իսլամ, Էրմէնի, վէ Բում մէքթեպթիպի խոճակեան վէ թալէպէկեանը էլպիսէ.յի բեամիեէ.լերիյլէ գարշըլատերպ, բիր թէրէնիմամի ադրը սէտալէրիյլէ մագամը պէսթէլէր վէ պէ.յիթլէր օղուեուպ, պիր թիւն խալդ խէնատան ու շատան օլարագ բաշայի միւշարիւէ.յհ հազրէթլէրինի չէշմի նազար իլէ կէօրմէք արզու իթմէ.քատ իտիլէր, վէ հիւքիւմէթի մահէլլէ.յէ թարֆընատան տախի իշպու բաթրարար ատատանատա սագ ամէթ մուզու պուրմամագ իւզրէ, իթթիխաղ օրունան թէտապիրատէն, խոճէկեան վէ թալէպէկեանը մէքեաթիպ իսթիֆատ իտէրէք, սէրպէսթ վէ հարրիյեէթլէ խոշ սէտալէրիյլէ թէրէնիմ, վէ էրմէնի միլլէթի թալէպէկեանը թարաֆընատան բաշայի միւշարիւէ.յհ հազրէթլէրինին սիւար օրատուզլարը պարկէրին պէյնունա էնվայի չիչէ.քլէրատէն միւրէթթէպ վէ միւզէյեէն պիր միւսէվվէր հալդա, խոճալարը Միհրան էֆ. Ե. Կ. Գալֆագեան էլիյլէ կէչիրիլիպ, սալթանաթլա հիւքիւմէթի գօնաղընա գատար կիտէրէք, միւմսիլէ.յհ թարաֆընատան պիլիճթիսար շէվքէթլու Բաաիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէզայ.յիւտի էօմր ու իգպալէրիյլէ, էֆքեարը խայրիյէթ սարը զամը հազրէթի Շահանէլէրինէ պիլմուվասրլէ չէճաթը ադիմէ.յէ մալիք մ.ուվաֆֆագ իլլէսին։ Ամէն։

Վէ էֆէնտիմիզ Բէշատ բաշա հազրէթլէրինին էօմր ու իգպալէրինէ պէրէքեաթ իհսան պուեուրուպ, գատէմ վէ ուղուրլա պու միւք ու միլլէթէ լաճ ու էման իլէ պաղըշլասընը։ Ամէն։»

Ինչպու սուատան սօնրա, իքի ատէտ գօեուն տախի հիւքիւմէթ գօնաղը գաբուսսունատա գուրպան քէսիլիպ, եէնէ թալէպէկեանը թէրէնին մէրիլլէ իչէրիսէ տիւխուլ վէ «Բաաիշահըմըզ չօգ եաշա» չաղըրարագ, զինէթէ խիթամ վիրիլմիշ տիր։ Ումարըզ քի, բաշայի միւշարիւէ.յհ հազրէթլէրի, հիւսնի էնզար ու թէվէճճիհլէրիյլէ էհալիմիզին վէ մէմէքէթիմիզին ֆայսէսի վէ թէգատտիմիզ իչին իսլահթըր վէ իճրաաթըր իտէրլէր։

... Էֆէնտի իշպու մէքթուպիմիզին նէշր ու իլանընա հիմմէթ պուեուրմանըզը թէմէննի իտէրիմ։

Գէորգ Կ. Գալֆէեան

ԻԽԹԱՐԱԹ

Տիւսթուրուն տէօրտունճիւ ճիւզի տախի չըզմըշ տըր։

* * *

Մասիսին մուտմինի Բիւզանդ էֆէնտինին, Գումգաբուտա ինթիխապ իտիլէճէք օլան երեսփոխանլար գանտիտաղլարը միւնասէպէթիյլէ, եաղտըղը պիր մէգալէեէ ճէ-

վաղ օրարաց, Գուսդ աբուտան, թա-
բաքիմբզա պիր մէ.քթուպ կէ ծնտէ-
ըէն զաթատան մաղտր տիլէեբէ.ք
խապէր վիրիրիզ.քի, զաթէն մէ.ք-
թուպարը պու կիւն կէլմիշ օլուպ,
վէ զաղէթամբզ իսէ տօլմուշ օլ-
սա զաղունատան, պիզզարտը կէրի գալ-
միշ աբր, վէ հալիյէ ինթիխապ իճ-
բասը տա եարբն պիթիէճէ.ք տիր։

* *

Պէ յօղլուատան, եանի Բանկալթի-
ատէն, զաղէթամբզէն հէմ 20 բարաեա
սաթբլբզ, վէ հէմ տէ Փրկիչէ նանբ
ալիզ վիրիլմէսինատէն տօլաեբ գա-
լէմէ ալընարաք իրսալինէ հիմիէթ
գելընմիշ օլան պիր դրթա թէշվի-
գաթնամէեի տախ, պիթթապի կէ-
լէճէ.ք հաֆթաեա թէէխիրէ մէճ-
պար օլմուշուզ տուբ։

* *

Նարբլ.քի իշար իթմիշ իսկբ,
եարբն Փրկիչէ 100 օգդա նանբ ա-
զիզ իհտա իտէճէկիմիզտէն, սայիր
ատֆալար միսիլու, մեծ. Ֆէնէրճեան
Յովակիմ էֆէնտիեբ, իսթէտիկի
ֆուրունատան թէրթիպինէ հիմիէթ
իտիրմէսինի ըէճա իթմիշիզ տիր, չիւն.
քի դաղէթամբզ էլտէն պին նիւսխէ
գաատար սաթբլմաեա պաշլաարզ տան
պաշգա, պու կիւն տահա զիեատէ
սաթբլտճաղը, վէ կիւնտէն կիւնէ
տէ արթաճաղը, մէէմուլի դավի-
ատէն կէօրիւնմէ.քատ տիր։

Թէշէ.քի՛ւր՛իտէրիզ, իշթէ պէօյէ
օլմալը տբր, միլէթիմիզտէ, դաատր
ու հայսիյէեթ վէ ֆազիլէթ թանբլ-
մալը տբր, շապ իլէ շէ.քէր, վէ տօսթ
իլէ տիւշմէն ֆարգ իտիրմէլի տիր,
օլ վաղբթ հէր.քէսէ զայրէթ վէ
ճէսարէթ կէլիր. իշթէ պիրիսի պիզ
.քէնտիմիզ, Խիւսա՛ալիմ, էկէր պիր
տերէճէ մէճմունիյէեթ կէօրիւր ի-
սէ.ք, օն վէ եիւզ տերէճէ չալըշ-
մաեա հազբրբզ։

* *

Լազիսթան սանճաղը միթէսար-
բբֆը սապբգը Հիւսէյին Բիւշի բա-
շանբն մուհա.քէմէսի տէրճինէ, բա-
զար իրթէսի կիւնիւ նիւսխէմիզտէ
պաշլանբլաճաղ օլտուղունատան, հէր
.քէսին, վէ ալէյհուսուս թաշրալբ-
ատա պուլունուպ ատա, պիրիւ.ք քիւ-
չիւ.ք պաղբ մէէմուրլարատան զու-
լում ու թէատատի կէօրմէ.քատ օլան.
լարբն, տիդդաթբ թամամէ իլէ օ-
գուսմաղարբնը, չիմոիտէն իսթար
իտէրիզ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կան ազգայիններ որ՝ կառավարու-
թեան կողմէ տեղի ունեցած վերջին աղ-
դարարութեանց անգէտ՝ առանց անցագրի
կը մեկնին մայրաքաղաքէս և այս պատ-
ճառաւ, ինչպէս պատրիարքարան հասած
տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն, իրենց
գացած տեղերն խելմը դժուարութեանց
կենթարկին ընդունայն։

Ազգային Պատրիարքարանն այս դժ-
ուարութիւններէն զգուշացնելու համար
Հայ ուղևորներն՝ պարտ կը համարի այ-
սու պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւիրել
գիրենք որ առանց անցագիր ստանալու
չմեկնին մայրաքաղաքէս։

13 յունիս 1881

ԱԶԴՔ

. . . Խմբագիր,

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձու-
թիւնս պատիւ կը համարի Ձեր պատուա-
կան լրագրոյն միջոցաւ յայտնել Ազգայ-
նոց, որ ազգային վաճառականներէն մե-
ծապատիւ Երևելի էֆէնտի Փափազեան՝
ներկայ ամսոյս 14ին կիւրակէ գիշեր ա-
մուսանալուն առթիւ, հարսանեաց ծախ-
քը տնտեսագիտական սկզբանց համաձայն
կատարելով, բարեհաճեցաւ ազգասիրա-
բար նուիրել տասն Օսմանեան ոսկի, յա-
նուն մարդասիրութեան կանգեալ չէն-
քին մէջ գտնուող Թշուառ պատսպարե-
լոց, զոր ստացաւ՝ ի ձեռն գերապատիւ
Տ. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեանի (¹)։

Հոգաբարձութիւնս Նորին Մեծապա-
տուութեան սոյն մարդասիրական գոր-
ծոյն համար, իւր խորին շնորհակալու-
թիւնն յայտնելով, կը սիրէ հաւատալ թէ՝
ամեն կարգի ազգայ՛նք նման օրինակ պա-
րագային մէջ, երևումի էֆէնտիի սոյն ազ-
նիւ օրինակին կը հետեւին՝ յօգուտ նոյն
հաստատութեան։

Ընդունելով մեր յարգանաց հաւաստին

Ի Դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Ֆէնէրճեան Մ. Յակոբեան

17 յունիս, 1881
Կ. Պոլիս

* *

Մայր եկեղեցւոյ Պէզճեան և Լուսա-
ւորչեան երկսեռ սանուց տարեկան հար-
ցաքննութիւնք՝ յառաջիկայ յունիս 22 եր-
կուշաբթի օրէն սկսեալ պիտի կատարին
Ի միում եօթնեկի Ի ձեռն Մեծ. Ու-
սուցչաց և Համ. Ուսուցչուհեաց ըստ ժա-
մանակացուցի դասուց սոյն վարժարանաց։

Նոյն շաբաթուան ուրբաթ օրն (26
յունիս) Պէզճեան Վարժարանի ե. կարգին
աւարտական քննութիւնն ևս տեղի պիտի
ունենայ։

Քաջալերս եմ որ որդեսէր ծնողք,
պաշտպանք և այլ ուսումնասէր ազգայինք
պիտի փութան խրախուսել զ'երկսեռ ուս-
անողս իրենց ներկայութեամբն։

Տեսուչ
Միացեալ Վարժարանաց
Թ. Երկայն

18/30 յունիս, 1881
Ի Խորհրդարանի Հոգաբարձութեան
Ի Մայր եկեղեցւոյ

* *

. . . Խմբագիր.

Խարբերդի Հեսէնիկ գիւղի ազգային-
ներէն և այժմ Գասբմ փաշա բնակող Պ.
Սարգիս Լիւլէճի Մարգարեանի որդին
հաճի Կարապետ, ուրբ տարեկան, անց-
եալ երկուշաբթի օրէն Ի վեր անյայտ ե-
ղած է։

Ցիշեալն նիհար կազմով, շագանակի
մազերով և ծաւի աչերով տղայ մ'է, և
հագուստը մոխրագոյն։

Կը խնդրուի մեր ազգայիններէն որ, ե-
թէ գիտեն յիշեալ տղուն ուր գտնուիլն,
փութան զայն յանձնել Պատրիարքարան
և կամ իմաց տալ գտնուած տեղը։

15 յունիս 1881 Պարտ. Գոլանոյրբ
Ի Պատրիարքարանի Հսկող
Կ. Պոլիս

ԻԼԼԱՆԱԹ

Թազինէաէն ճիվա եալբզ լէկ
եալբզդրմթարբրբաճաղ. չէպէ.քէնին
էսմանը լիրա 100 զուրուշ իմիպա-
բիլլէ, Նբոֆբ բէշին վէ Նբոֆբ տի-
կէր չէպէ.քէլէրին թէմամէն թէսլի-
մինտէ իմա օլունմաղ շարթը վէ
շէրայիթի սայիրէ իկբա օլունան
միւնագասաբնտա, եալբզ պա-
հասբ վէ մէսարիֆի սայիրէսի միւ-
թէահիւտէ այիա օլմաղ լ.ազբ. 3,700
զուրուշտա թալիպի իհսանէսինտէ
պուլունտուղունա, վէ հապիրանբն
20 լինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ,
սաաթ 9տա գալարբը վիրիլէճէկինէ
պինտէն, վագթը մէզբիւրտէն էվ-
վէլնօգսանկյէ եալբզբմամեաթա-
լիպ պուլունանլարբն, վէ բազար
իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի-
նէ բաղիպ պուլունանլարբն, էվգա-
ֆբ հիմաեան խաղինէսի իտարէ
մէճլիսինէ կէլմէլէրի։ 1—3

Եէնի ճամիի շէրիֆ հավլիսինատէ
.քէայլին, 56 վէ 60 նիւմէրօլու 2 պապ
տիւ.քեանրն 98 սէնէսի ըէճէպի շէ-
րիֆիսնատէն իթիբարէն, պիր սէնէ-
լիկի 100 լիւ.ք տիթուն 100 դրշ. հի-
սապիլլէ, Նբոֆբ բէշին վէ Նբոֆբ
տիկէրի 6 այ միւրուրինատ իթա օ-
լունմաղ շարթը վէ շէրայիթի սա-
.ղրէ իլէ, շէհրիեէսի 3էր եիւզ 50
շէր զուրուշտա թալիպի իւհսան-
սինատ օլուպ, հապիրանբն 22 լինճի
բազար իրթէսի կիւնիւ, սաաթ 9
տա գարարբը գաթիսի վիրիլէճէկին-
տէն, վագթը մէզբիւրտէն էվվէլ
զամմ իլէ թալիպ օլանլարբն, վէ
իրթէսի սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5
զամմբնա բաղիպ պուլունանլարբն,
էվգաֆբ հիմաեան խաղինէսի ի-
տարէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի։ 1—3

Թէ.ք վէ թաղբմ եայլը վէ եայ-
սրզ ալթուն կիւմիւշ վէ լատտիզ ի-
զերինէ հէր նէվ տիշ իմալի սու-
հուլէթլէ իսթիմալ իթիբարմէ.ք վէ
աղբզ աղրբբ իլէ տիշ սանճբբնը
սէրիէն տէֆ իթմէ.ք, հաֆթալը տիշ-
լերի թէմիզլէյիպ չիրիւմուշ տիշ-
լերի տօլտուրուպ թամիր իթմէ.ք,
վէ ախէրլերինէ իմալ իթտիրիպ
դուլանամաեանլարբն տիշլերինի
տախի, դուլանաբրթմաղ իզրէ,
Մահմուտ բաշա պաշը չարշուի .քէ-
պիր սէրասինէ Զուլֆաճը խան
գարշբսբնտա 11 նօմէրօլու օտատա
մուզիմ վէ հէնուզ հիչ պիր տի-
եարատան պու մէհարէթատ Ցէրի-
սատատէթատ էմնալի կէլմէմիշ նա-
տիր իւ ագրան պուլունան Ցակոբ
Բէմզի էֆէնտիէ միւրաճաաթ իտէն
զէվաթբ քիրամբն հէր հալատ մէմ-
նունն օլաճաղլարբ արզ վէ իլան
օլունուր։ 7—15

Իսկիւտար մահքէմէյի շէրիյէսինտէն

Գատբ գարիյէսինատ, Քիրիլօս
սօգաղընտա, Ճաֆէր աղա մահէլ-
էսինատ, քիլիսանբն զ արշբսբնտա
վագը եաթագ թիւճճարբ միւթէ-
վէֆտա Եօրղաքի Ֆիլիպիսին 400
արշբն ալտա իւզէրինատ ինչա օլուն-
մուշ օլան ալէա վէ քեարկիր խա-
նէսի իլէ, ալթը եիւզ արշբնատան
իպարէթ օլան, պաղչէսի պէրապէր
օլտուզու հալտէ, փարիսի Եղինէ-
սամբզդ օլուպ, իբի պինէլի ատէտ
ավրայի օսմանիեէ պէտէլ օլարադ
միզայիտատ պուլունտուղու կիպի
խանէ.յի մէզբիւրան իթթիսալինտէ
վագը պին շու գատար արշբն ար-
սանբն պէհէր արշբնը եարբմշար ի-
բրատա, վէ .քէզալի.ք մէզբիւր խա-
նէ գարշբսբնտա .քեային պին օթուզ
արշբն ալիկէր պիր գբթա արսանբն
պէհէր արշբնը .քէզալի.ք եարբմշար
ավրատա միւզայիտատ օլտուզուն-
ատան, վէ կէրբ.ք խանէ վէ կէրբ.ք
արսալար միւքիյեէթ իւզրէ պու-
լունտուզլարբնատան զիեատ ֆիեաթ
իլէ հէր քիմ իչթիրասբնա թալիպ
օլուր իսէ իսէ, թարիխի իրանատան
օն պէշ կիւնէ գատար, Իսկիւտար
մահ.քէմէ.յի շէրիյէե տեպլալբնա միւ-
բաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր։
մէ.յի թիճարէթի իճրա տայիրէսինէ
միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ միւտ-
եթի մէզբիւրէ իսիթմբնտա, ար-
թբզ հէր նէ զամմ վուգուս պուլուր
իսէ, դապալ օլունմաեաճաղը իլ-
լան օլունուր։

Հապիրան 10

Խաղինէ.յի էվրագ նամ թիւ.ք-
ճէ բիսալէ.յի միւֆիտէնին, սէ.քի-
զինճի ճիւզի տախի չբդմբշ օլուպ,
վէ նաբլբ.քի իլան իսիրմիշ տիր,
Իսթանպօլտա Օգճուլար պաշը ճի-
վարբնատա, Մէրաֆիմ էֆէնտի գբ-
բատթիանէսինտէ տախի, Նիւսխէսի
իբիշէր զուրուշա սաթբլմաղ տատբը։

ՅԱՆԿ ԳՐՈՅ

Ի դպրաբնէ Ե. Մ. Ցնդեսեան

		Ղ.
Վարժուհ. ձայնաւոր մանկանց		6
Նկարագիր երգոց Հայաստան.		
եայց եկեղեցւոյ		3
Օսմանու քերժուած		2
Ով է մեղաւոր կանանց վերա.		
բերեալ		1–20

Հանգուցեալ Պ. Ե. Մ. Ցնտես-
եանի տպարանէն ի լոյս ընծայուած
վերոյիշեալ գրքերը կը վաճառուին
իրենց գիներովը հատով առնուն
համար. իսկ 10նով առնողի զեղչ
կը լինի։

Կեդրոնատեղին է Պահճէ-գա-
բու մագազատան կարգը կամուրջի
մօտ Ս. Ց. Փափազեան գրատուղիչ
թիւ 56։

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

Բաղկէթլու էհալիյէ իլան իտէրիմ.քի, Պուտաբէշթատա Թանբլմբզ օլան
ՏԱՎԻԹ ՊԼԻԷՐ Լվիրին հիմայէսի վէ մուավէնէթիյլէ, իչպու բիացատա Էվրոպա-
քեարի օլմաղ իւզրէ, վէ,

A. ADLER

նամբյալ պիր աճէնթօ թէէսսիս իթմիշիմ տիր։ Իչպու աճէնթօ, կէրէ.ք պուրատա
կէրէ.ք մէմալէքի էճնէպիեէտէ պուլունան մուխթէլիֆ պօրսալարտա կէչէն էս-
մբ ումումիեէյի, թահվիլաթը, էսհամը, բիանգօ պիլլթերինի վէ սայիրէյի ֆ
բուխթ վէ միւպաեաա իթմէ.քի մէշրուլ օլաճաղ տբր։ Քէզալի.ք գուբօղլարբ Թ
տիեէ վէ գուբալարբ չըգան բիանգօլարբ ըսգօնթօ իսէ.ք էճ
քէ.ոնթօլարբնը Թագսիթլի թէէտիեաթբնա իչթիրաք իտէն սէնէտատթը տախի ֆիրմ
իտէր.

Սէնէտ դէօրբ դէֆա ֆօրբաբը էվ.էլէ.ք օլան Մաճարիստան էրալէնէրինին
1870 սէնէսի ֆօրբաբը.

ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ. — 200,000 ֆիօրին, 50,000 ֆիօրին, 12,000 ֆ

Սէնէտ էշ.դէֆա ֆօրբաբը էվ.էլէ.ք օլան Պաբ Կրան պուճալբզբ ֆօրբաբը.
ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻՑԷԼԷՐ. — 150,000 ֆիօրին, 15,000 ֆիօրին.

Սէնէտ դէօրբ դէֆա ֆօրբաբը էշէյէտ օլանանաճ օլան Ավ.էրիքա էսհամը.
ՊԻԻՑԻԻՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ. — 40,000 ֆիօրին, 20,000 ֆիօրին.

Համպուրկ չէհրի բիանգասու, վէ Պրունչվիգ Կրան Տուգալբզը, վէ Սաքսոն
գրալիեէթի պիլէթլէրի, քէզալի.ք հէր նէվ բիանգալարբն պիլէճիմէ գուրալարբ
բրամէլէրի, մէզբիւր աճէնթօտա պուլունուր։

Գուրալարբն լիսթալարբ տայիսա էհալինին էմրինէ մէճճանէն մուհավվէլ տիր։

Պու եօլտա իչչէրտէ ուզուն միւտտէթ քէսպ իթտիկիմ թէճրիպէ, վէ մուա-
լաթրմտաքի տիդգաթ սաեէսինտէ, պիր չօգ միւշթէրի գաղանմաղ խուսուսունա-
արզուի չէտիտիմ, իչպու չէհր էհալիսինին էմնիյէթինէ մաղհար օլաճաղրմբ իբ-
իթտիրմէ.քատ տիրլեր։

Գալաթատա, Գարա քէօյտէ քէօրբիւ եագբնընտա
Հալաճեան խան Նօ 15 ԱՏԼԷՐ

ԵԱՆԳԷՆԱ ԳԱՐԾԷ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԾ ԼՆՏ ՄԷՐԲԷՆԹԱՑԼ

Նամ Լօնդրա վէ Էդինպուրկ եանդբ
սիկուրթա գումբանեաբը

	Ինկ. Լր.
Ասբլ սէրմաեէ	2,000,000
Իստէնմիշ սէրմաեէ 450,000	
Լանդրն շիւպէսին. տէն հասբլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի 1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսին. տէ քեարբ սաֆի	976,119

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լօնդրա եանդբ վէ Եօրք
սիկուրթա գումբանեաբը

	Ինկ. Լր.
Ասբլ սէրմաեէ	3,000,000
Իստէնմիշ սէրմաեէ	150,000
Եանդրն վէ էսմբր շիւպէսինատէն հասբլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	525,000
1878 տէ սաֆի, քեարբ	405

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէաաէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարբնի
ՊԻՐԼԻԵՇՄԻՆ աճէնթօսու նասա օտուռմուշ օլուպ, եանդրն վէ էսմբր սիկուրթաս
իչին չօգ գօլայլըգլար վէրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունա, քէնարի պիր
չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպօլտն բաղալէթլու էհալինին իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինի
սիկուրթաեա թուրտուգլարբ էպնիեէլէրի, պէյնլերինտէ թագսիմ իտճէքլէր
պիր։ Եանդրն սիկուրթասբ իչին վիրտիքլերի գօլայլըգլար իւէպիր չօգ իշ եա-
մաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանբ
վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թուրթաճաղ տբր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մանիմաթ ալմաղ իսթէեէնլերին, Գալաթատ
Գամիսիոն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօրբիւեէ նազբր օլան օտաեա միւրա-
ճաաթ իլէմէլերի։

Մէզքիւր Գումբանեալարբն աճէնթօսու
ՃՕՀՆ ԼԼԼԻ
Վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԴԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՐԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնդրա 1 յուլիս

Ինկլիզ	գոնսոլիտ	101-9/16
Էսհամը	Ումումիէ աշբլբը	16-13/16
»	» գարանտը	16-7/8
1865	Իսթիդրազը	19-
1869	»	18-1/2
1871	»	78-1/2
1872	(Պանտի Թրէզօր)	30-
1873	»	18-3/8
Օսմանլը	Պանդասը	15-7/8
Ռուսիա	Իսթիդրազը 1873	90-1/2
Մբսբը	Իսթիդրազը պիրլէշմիշ	77-1/4
»	Իսթիեազը (չբմէնտը.)	99-7/8
Տէվլէթի Ամէրիկէ	1877 Իսթիդրազը	96-1/2
Տաիրա սանիեէ		77-1/4
Մբսբբն	Բօլիտ Իսթիդրազը	97-1/2
1877	Մաճարիսթան էսհամը	97-1/2
Գամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	25-52

Բարիս, 1 յուլիս

Ֆրանսբզ	ֆոնտսու 3%	86-50
»	» 5%	120-
Էսհամը	Ումումիէ աշբլբը	16-75
»	» գարանտը	16-50
1865	Իսթիդրազը	94-
1869	»	90-
1873	»	90-
Բուսիէլի	չբմէնտը. Թահվիլա.	54-25
Օսմանլը	Պանդասը	662-50
Դրէտի	Լիոնէ	975-
Ռուս	ֆոնտսու 5% (1877	95-3/4
Ռուսիանբն	Շարք Իսթիդրազը	69-1/2
Իսպանիա	ֆոնտսու	95-85
Մբսբը	Իսթիդ. պիրէշմիշ	390-50
Իսբանեա	խարիճի Իսթիդրազը	-
Գամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-29

Բարիս, (Պուլվար) 23 յուլիս

Ֆրանսբզ	ֆոնտսու 3%	119-75
Էսհամը	Ումումիէ	16-50

Վիէննա, 1 յուլիս

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	116-90
Ռումէլի	տէմիր եօլ թահվիլաթը	26-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լոհ.	Ուսմ. յունիս 17 ազլմ. գբ.	17-5
»	» յունիս 13 ոպհ. աչ.	17-3
»	» Լն եիւքսէք	17-3
»	» Լն աշաղը	17-5
»	» Մասթ 5 տէ	17-3
1863	Իսթիդ. (Ոսքօն) 6% ֆ.	89-
1865	» » 6% ֆ.	90-
1869	» (Բինար) 6% ֆ.	88-
1872	» (Պանտի Թրէզոր	29-
1873	» (Բինար) 6% ֆ.	87-
Ռումէլի	չբմէնտքիր	54-
Բաքար	դուբուշ	-
Հէվալէսիզ	»	40-
Ադշէ	Ֆայիզի »	8-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹՔ

Դրէտի Ժէնէրալ 6%	6-
Սօսիէթէ Ժէն 6%	5-
Իսթանպոլ Պանգասը	11-
Սօսիէթէ Օթման	3-
Թրամվայ 5%	390-
Լավրիօմ (մատէն)	137-

ԱԳԱՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 դրշտան	Ղ.
Ինկլիզ լիրասը	109
Ֆրանսբզ ալթունու	87-
Բօլ	90-
Դրիմից ալթունու	31-
Պէեազ մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	205-
Պէշլիք	210-
Ալթըրգ	127-
Պազբր	
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	892

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1000-
Լն աշաղը	1000-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԱՐՈՍ — ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

(¹) Ինչպէս, Մեծ. Երևումի էֆէնտիին շու փաղիլէթի, հէր.քէսէ պիր կիւղել իպրէթ օլաճաղ տբր։